

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **nezl. P. Q. A.**, narozený „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupený Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, advokátem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2017, č. j. MV-116919-7/SO-2017,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím svého právního zástupce v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 9. 11. 2017, č. j. MV-116919-7/SO-2017, jímž

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 4. 9. 2017, č. j. OAM-322-16/ZR-2017. Správní orgán I. stupně svým rozhodnutím zrušil žalobci dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) platnost povolení k trvalému pobytu a stanovil žalobci lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky. Žalobce se současně v žalobě domáhal toho, aby soud uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě podle svých slov opětovně rozporoval názor správních orgánů, podle kterého nejsou povinny posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti k trvalému pobytu, k čemuž poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016, a ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012. Správní orgány se přiměřeností nezabývaly prakticky vůbec, natož v rozsahu judikovaných kritérií. Pro posouzení věci je zásadní rodinné zázemí žalobce. Rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu představuje zásadní zásah do jeho práv, přičemž připomněl i existenci Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy o právech dítěte.
3. Žalobce uvedl, že si je vědom možnosti požádat o udělení nového povolení k trvalému pobytu. Vzhledem k jeho zájmu se vrátit zpět do České republiky však je zrušení platnosti povolení trvalého pobytu a následné opětovné vydání na základě žádosti na zastupitelském úřadu dle jeho názoru v rozporu se zásadou procesní ekonomie zakotvenou v § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Poukázal též na problematickou situaci kolem zastupitelského úřadu České republiky ve Vietnamu, kde by musel žádost podat. Systém Visa pointu je zcela nefunkční a není možné se přes něj na podání žádosti objednat, úřadem zřízené tzv. živé fronty pak jsou ovládány zprostředkovateli, což fakticky znemožňuje, aby byl cizinec bez vyšších finančních prostředků na půdu úřadu vpuštěn.
4. Žalobce byl přesvědčen o tom, že žalovaný vycházel z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, což namítal i v odvolacím řízení, avšak žalovaný se k těmto námitkám de facto nevyjádřil, jen konstatoval, že skutkové okolnosti má za prokázané. Žalobce v tomto spatřuje rozpor s § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu. Vzhledem k tomu, že se jednalo o řízení z moci úřední, veškeré důkazní břemeno leželo na straně správního orgánu, který měl povinnost okolnosti rozhodné ve prospěch i neprospěch žalobce. Správní orgány však podle žalobce na své povinnosti bezprecedentně rezignovaly, když se omezily na výsledky jeho otce, přičemž neobstaraly další relevantní důkazy o nepřítomnosti žalobce na území, a dále na cestovní doklad žalobce s odkazem na protokol zastupitelského úřadu a rovněž na to, že žalobce tuto dobu nijak nerozporoval, resp. že neprokázal opak. Důkazního břemena se žalovaný podle žalobce nemohl zbavit pouhým poukazem na to, že žalobce neprokázal opačné skutečnosti, a to především pokud žalobce k doložení jakýchkoli dokumentů či prokázání dalších skutečností nevyzval. Podle žalobce tak skutkový stav v takto závažné věci jako je zrušení povolení k nejvyššímu pobytovému oprávnění nebyl dostatečně zjištěn a správní orgány svá rozhodnutí zatížily nezákonností i nepřezkoumatelností.
5. Žalobce odkázal na § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a uvedl, že on a jeho rodiče se správním orgánem svědomitě spolupracovali a jednoznačně doložili, že existují hned dva závažné důvody, pro které se žalobce nenacházel na území. Prvním je závažné Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

onemocnění, kdy do řízení byly doloženy lékařské zprávy, které dokazují nemoc žalobce, se kterou se v domovském státě léčí. Kvůli této nemoci nemohl do nedávné doby přicestovat na území České republiky. Druhým pak to, že žalobce podle vyjádření svého otce na území Vietnamu stále studuje a plní tedy povinnou školní docházku. Tento zcela zásadní důvod správní orgány zcela ignorovaly, čímž zapříčinily nezákonnost a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost, přičemž odkázal na napadené rozhodnutí a spisový materiál. Odůvodnění napadeného rozhodnutí podle něj splňuje všechny požadavky § 68 odst. 3 správního řádu a ve věci byl dán důvod ke zrušení trvalého pobytu žalobce na území, neboť žalobce mimo území pobýval nad zákonem tolerovanou dobu, aniž by k tomu měl objektivně závažný důvod ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

Ústní jednání soudu

7. Při jednání soudu konaném dne 7. 7. 2020 právní zástupce žalobce trval na tom, že žaloba byla podána důvodně. Poukázal při tom na to, že žalobce je nezletilý, a bez bližší konkretizace též na judikaturu pátého senátu Nejvyššího správního soudu ohledně posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince.
8. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě s tím, že nadále navrhovala zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

9. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věte druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.
10. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a provedeném jednání dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Oznámením ze dne 2. 2. 2017 zahájil správní orgán I. stupně řízení z moci úřední ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců. Dne 28. 2. 2017 JUDr. L. P. označený v podání jako zmocněnec žalobce a jeho otce, čemuž odpovídala i přiložená plná moc, správnímu orgánu I. stupně předložil vyjádření, podle Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kterého žalobce nemohl z Vietnamu vycestovat z důvodu nemoci, kdy trpěl astmatickými záchvaty a komplikovanými zápal plic. K vyjádření přiložil kopii dokumentu ve vietnamštině spolu s kopií jeho překladu do češtiny opatřeného tlumočnickou doložkou. Podle překladu jde o Potvrzení o nemoci vydaného MUDr. L. K. N. ze dne 22. 12. 2016, podle které byl žalobce v období od 10. 7. 2012 do 22. 12. 2016 v Nemocnici MEDLATEC léčen s diagnózou astma, zápal plic, atopická alergie, kdy léčba spočívala v inhalaci a užívání léků podle předpisu a doporučení lékaře znělo „*výplach nosu roztokem každý den, inhalace v nemocnici při potížích, kontrola jednou za 3 měsíce*“. Správní orgán I. stupně požádal vietnamské orgány prostřednictvím Ministerstva zahraničních věcí o prověření pravosti a pravdivosti předloženého potvrzení o léčení, avšak na žádost nebylo ze strany vietnamských orgánů reagováno.

12. Z protokolu o podání svědecké výpovědi ze dne 28. 3. 2017 soud zjistil, že byl proveden výslech otce žalobce, který uvedl, že žalobce v roce 2012 odjel z České republiky do Vietnamu, kde byl až do ledna 2017, kdy se vrátil do České republiky, aby se mu prodloužil pobyt, a v únoru 2017 zase odjel do Vietnamu. Ve Vietnamu byl žalobce proto, že trpí vážnou nemocí, stále kašle a hodně ho bolí v krku a jednou za tři měsíce docházel na léčení tradiční medicínou. Žalobce se ve Vietnamu léčil tradiční medicínou a dostával léky. Nemoc, jejíž odborný název otec neznal, vyžadovala delší dobu léčení a podle lékařů vyžaduje léčení ve Vietnamu. Ve Vietnamu syn chodil na základní školu a starali se o něj prarodiče i matka, která ale stále jezdila sem a tam z Vietnamu do České republiky a zpět. Dne 27. 4. 2017 žalobcův otec správnímu orgánu I. stupně předložil přeložené potvrzení o žalobcově nemoci, když předtím se v rámci svého výslechu na dotaz, zda již předložil lékařskou zprávu, vyjádřil tak, že dosud nic nepředkládal, ale do měsíce je schopen ji předložit. Podle překladu listiny předložené otcem žalobce jde o Potvrzení o nemoci vydaného MUDr. P. T. M. H. ze dne 31. 3. 2017, podle které byl žalobce v období od 2. 8. 2012 do 31. 3. 2017 na Klinice vnitřního lékařství v městě Hanoji léčen s diagnózou astma, zápal plic, atopická alergie, v noci obtíže s dýcháním, nedostatek kyslíku v krvi, kdy léčba spočívala v „*inhalaci a užívání léků podle předpisu, léčba podle čínské medicíny, lék se vaří 60 min, užívá se 2x denně, výplach nosu roztokem každý den, inhalace v nemocnici při potížích 2x denně podle předpisu, kontrola jednou za 3 měsíce, poslední kontrola: zlepšení stavu, dále je třeba užívat léky podle předpisu a výplach nosu každý den*“.
13. Z protokolu o podání svědecké výpovědi ze dne 25. 5. 2017 soud zjistil, že byl proveden výslech matky žalobce, která uvedla, že žalobce je Vietnamu od roku 2012, kde se o něj starají prarodiče a kde také chodí do školy. Je tam z důvodu nemoci, má astma, a když je velká změna teploty, nemůže dýchat a spát. Léčí se ve Vietnamu, a to pouze ambulantně u léčitele bylinkami. Jednou za tři měsíce chodí na kontrolu, když se objeví něco vážného, musí za ním jezdit denně na pohotovost. V České republice léčba probíhat nemůže, neboť léky, které mu tu dávali, mu nepomohly a bylinnou léčbu tu nikdo nenabízí. Ona za žalobcem ve Vietnamu byla jednou v roce 2014 a jednou v roce 2015, nikdy ne delší dobu než měsíc.
14. Dne 24. 5. 2017 doručil JUDr. P. správnímu orgánu I. stupně kopii dokumentu ve vietnamštině spolu s kopií jeho překladu do češtiny opatřeného tlumočnickou doložkou. Podle překladu jde o Potvrzení o nemoci vydaného MUDr. L. K. N. ze dne 22. 12. 2016. Oproti potvrzení předloženému JUDr. P. dne 28. 2. 2017 je zde v doporučení navíc „*[...] vzhledem k zdravotnímu stavu pacienta nedoporučuji vycestovat z Vietnamu, brozí riziko zhoršení stavu.*“ Tělo přiložené, údajně překládané listiny, nyní tvořil předtištěný formulář s ručně vyplněnými údaji. V případě překladu potvrzení o nemoci předloženého 28. 2. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

2017, které mělo být z téhož dne a vydané týměž doktorem a které se podle předkladu liší pouze výše uvedeným dodatkem nedoporučujícím žalobci vycestovat, přitom šlo o dokument psaný na počítači.

15. Dne 4. 9. 2017 vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí č. j. OAM-322-16/ZR-2017, jímž byla dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců žalobci zrušena platnost povolení k trvalému pobytu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím svého tehdejšího zmocněnce odvolání, které později doplnil jeho nynější právní zástupce. Následně žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí.
16. Námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného, kterou žalobce spatřoval v tom, že žalovaný nevypořádal jeho odvolací námitku týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, soud považuje za nedůvodnou. Soud po prostudování napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že je přezkoumatelné a jeho odůvodnění je v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný popsal skutkový stav, ze kterého vycházel, specifikoval právní úpravu, kterou k rozhodnutí ve věci použil, vypořádal se s odvolacími námitkami žalobce a rozvedl úvahy, kterými byl veden při vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Soud poukazuje na to, že sám žalobce se v žalobě mylí v tom, jakým způsobem správní orgány skutkový stav věci zjišťovaly. Uvedl-li totiž, že se „omezily na výslech jeho otce účastníka řízení“, pominul svědeckou výpověď matky žalobce z 25. 5. 2017. Uvedl-li, že se dále omezily na „cestovní doklad žalobce s odkazem na protokol zastupitelského úřadu“, pominul, že doba, kterou pobýval mimo území, vyplynula nikoli z uvedené listiny, ale ze shodné výpovědi rodičů žalobce a ani v odvolání nebyla sporována. Žalobce správním orgánům v žalobě rovněž vytkl, že neobstaraly „další relevantní důkazy o nepřítomnosti žalobce na území“. K tomu lze jen poukázat na nepřiléhavost této výtky, neboť nepřítomnost žalobce na území v období delším než čtyři roky vyplynula ze shodných výpovědí rodičů žalobce a nebylo ji třeba dále prokazovat.
17. Správní orgány tedy své závěry postavily na výsledku rodičů žalobce a posoudily i všechny listiny týkající se zdravotního stavu, které byly ve správním řízení předloženy, a přes své důvodné pochybnosti o nich vycházely z toho, že žalobce skutečně trpěl v nich uvedenými onemocněními. Konstatovaly, že v předložených listinách nejsou zmíněny akutní stavy, hospitalizace či nutné nepřetržité sledování stavu žalobce. Uzavřely, že ambulantní léčba těchto onemocnění v režimu domácího léčení nebránila odjezdu žalobce zpět do České republiky a pokračování v jeho léčbě zde. Žalobce se proto mylil, když v žalobě tvrdil, že správní orgány hodnotily zdravotní stav v rozporu s doloženými lékařskými zprávami. Námitky žalobce o tom, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, nejsou podle soudu důvodné.
18. Žalobce dále považoval rozhodnutí žalovaného za nepřezkoumatelné, neboť žalovaný podle žalobce „prakticky vůbec“ nezkoumal možné dopady rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Žalovaný se touto námitkou žalobce vznesenou již v odvolání zabýval, přičemž konstatoval, že z § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost správního orgánu zabývat se otázkou přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Oba správní orgány se ovšem zabývaly tím, zda v důsledku rozhodnutí nedojde k porušení žalobcových práv vyplývajících z Úmluvy o právech dítěte. Soud má za to, že žalobce spíše než s nedostatečně zjištěným skutkovým stavem (viz výše) či s tvrzenou absencí úvahy žalovaného o možném dopadu rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života nesouhlasil s právními závěry žalovaného. Druhé zmíněné bude

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

předmětem posouzení jedné z dalších žalobních námitek. Námitky týkající se nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného tedy nejsou důvodné.

19. Jde-li o výše shrnutý skutkový stav, podle soudu v projednávaném případě není sporu o tom, že žalobce pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců. Sporná v dané věci je skutečnost, zda zde existovaly okolnosti, které vylučují možnost zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu.
20. Podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *Ministerstvo vnitra zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže cizinec pobýval mimo území států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, pokud nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí*. Platnost povolení k trvalému pobytu se tedy zruší, jestliže osoba pobývala mimo území států Evropské unie po dobu delší než 12 měsíců. Správní orgán tak nemá diskreční oprávnění, zda řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle tohoto ustanovení zahájí, ale je povinen – při zjištění naplnění podmínek v tomto ustanovení stanovených – toto řízení z moci úřední zahájit. V rozsudku ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, publ. pod č. 25/2017 Sb. NSS, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud uvedl, že „před nepřijatelně tvrdými dopady dané ustanovení cizince chrání prostřednictvím toho, že nepřetržitá nepřítomnost cizince na území členských států Evropské unie delší než 12 měsíců není důvodem pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu tehdy, je-li nepřítomnost odůvodněna závažnými důvody. Správní orgán je tak v řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu povinen umožnit cizinci sdělit, jaké důvody jej vedly k nepřítomnosti na území členských států Evropské unie, a v případě sdělení těchto důvodů prověřit, zda nespadají pod neurčitý právní pojem ‚závažné důvody‘, jehož obsah zákon přibližuje demonstrativním výčtem. Použití neurčitého právního pojmu umožňuje flexibilně reagovat na široké spektrum možných situací a jeho prostřednictvím lze zohlednit relevantní okolnosti řešeného případu, které se týkají nepřítomnosti cizince na území členských států Evropské unie“.
21. Správní orgány ve svých rozhodnutích vycházely ze sdělení rodičů žalobce a předložených potvrzení, že důvodem pobytu žalobce ve Vietnamu byla skutečnost, že se zde ambulantně léčí s astmatem, zápalem plic a atopickou alergií, jakkoli o pravosti a pravdivosti předložených potvrzení o nemoci měly i podle soudu důvodné pochyby, když zejména potvrzení z 22. 12. 2016 bylo předloženo ve dvou odlišných verzích. V kontextu dalších zjištěných skutečností, zejména že nejde o nijak neobvyklé onemocnění, jehož léčbu na území České republiky podstupuje řada lidí, že žalobce v domovské zemi nebyl hospitalizován a léčil se pouze ambulantně, že mu onemocnění nebrání v docházení do školy a že když to bylo třeba z důvodu prodloužení platnosti průkazu k povolení k trvalému pobytu, na území se navrátil, aniž by toto bylo odůvodněno odpadnutím nějaké překážky, správní orgány došly k řádně odůvodněnému a přezkoumatelnému závěru, se kterým se soud ztotožňuje. Podle něj způsob léčby astmatu, zápalu plic a atopické alergie výplachem z nosu roztokem každý dne, užíváním léků dle předpisu, inhalací v nemocnici při potížích a kontrolou jednou za tři měsíce v domovském státu nebylo v tomto případě možné podřadit pod závažný důvod nepřítomnosti na území států Evropské unie ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

22. Žádný jiný závažný důvod, pro který po dobu delší než 12 měsíců pobýval mimo území států Evropské unie, žalobce, resp. jeho rodiče po celou dobu správního řízení netvrdili. Soud podotýká, že v tomto typu řízení správní orgán, pokud jde o důvody pobytu cizince mimo území, vychází z tvrzení účastníka, tj. posuzuje jím uváděné důvody. Povinnost správního orgánu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení nelze vykládat tak, že by měl za účastníka řízení dovozovat další možné důvody pobytu mimo území České republiky, které žalobce neuvádí; ostatně je to právě účastník řízení, který důvody svého pobytu mimo území zná. Je tomu tak logicky proto, že aktivně vyhledávat důkazy o důvodech nepřítomnosti účastníka řízení na území a v tomto smyslu doplňovat spisový materiál o další skutková zjištění nelze bez aktivního přístupu žalobce. Jen žalobci je totiž známo, z jakých důvodů nebyl nad zákonem tolerovanou dobu přítomen na území, a je jen na něm, aby případné závažné důvody nepřítomnosti ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o pobytu cizinců v rámci řízení správnímu orgánu sdělil a doložil (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2017, č. j. 8 Azs 261/2016-51, publ. pod č. 40982/2017 Sb. NSS, či ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 306/2014-50, publ. pod č. 1085/2015 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz).
23. Správní orgány s ohledem na výše uvedená skutková zjištění nepochybily, když dospěly k závěru, že okolnosti pobytu žalobce mimo území států Evropské unie nelze podřadit pod žádný ze závažných důvodů uvedených v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Námitka žalobce uvedená až v žalobě, podle které správní orgány pochybily, když se nezabývaly dalším zásadním důvodem jeho nepřítomnosti na území České republiky, a sice jeho studiem ve Vietnamu a tudíž plnění povinné školní docházky, není důvodná. V řízení totiž bylo z prohlášení rodičů žalobce zjištěno, že žalobce byl ve Vietnamu žákem základní školy. Jedním z důvodů nemožnosti zrušit platnost povolení k trvalému pobytu podle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je studium cizince, přičemž § 64 téhož zákona základní vzdělávání pro účely tohoto zákona za studium nepovažuje. Podle § 64 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném v době rozhodování správních orgánů totiž platilo, že *se studiem se pro účely tohoto zákona rozumí střední vzdělávání a vyšší odborné vzdělávání v oborech vzdělání ve střední škole, konzervatoři nebo vyšší odborné škole, zapsané do rejstříku škol a školských zařízení, a studium v akreditovaných studijních programech na vysoké škole*.
24. Byť se toto ustanovení vztahuje především k žádostem o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia na území České republiky, nelze přehlédnout, že se v tomto ustanovení definuje studium pro celé znění zákona o pobytu cizinců. Tedy i studium, které je jako jeden z liberačních důvodů uvedený v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, je nutno vykládat ve smyslu definice studia obsažené právě v § 64 odst. 1 téhož zákona. Docházku žalobce na základní školu tedy nelze považovat za závažný důvod zmíněný v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť za studium dle zákona o pobytu cizinců se nepovažuje docházka na základní školu. Soud dodává, že z § 36 odst. 2 školského zákona plyne, že na žalobce, coby držitele povolení k trvalému pobytu, se vztahovala zákonná povinnost plnit základní školní docházku v České republice, a naopak povinnost absolvovat základní školní docházku ve Vietnamu z právního řádu nevyplývá.
25. V daném případě se proto v případě volby místa pobytu a školní docházky žalobce jednalo o svobodné rozhodnutí žalobce a jeho rodiny, který bez ohledu na získaný bytový Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

status nehodlal po dlouhou dobu (více než čtyři roky) v České republice pobývat, ač tak učinit mohl. Situace žalobce bez dalšího v žádném případě nenaplňuje pojem „závažné důvody“ ve smyslu § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Rovněž Nejvyšší správní soud nepovažuje docházku na základní školu za závažný důvod uvedený v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2017, č. j. 8 Azs 117/2017-47, publ. pod č. 7650/2017 Sb. NSS, a ze dne 10. 6. 2020, č. j. 8 Azs 141/2018 - 33, www.nssoud.cz).

26. Co se týká námitek ohledně nepřiměřenosti dopadu rozhodnutí žalovaného do soukromého a rodinného života žalobce a rozporu napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky České republiky, soud uvádí, že správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí uvedly, že z § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nevyplývá povinnost správního orgánu zabývat se otázkou přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Oba správní orgány se následně zabývaly tím, zda v důsledku rozhodnutí nedojde k porušení žalobcových práv vyplývajících z Úmluvy o právech dítěte.
27. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016-30, publ. pod č. 25/2017 Sb. NSS, www.nssoud.cz. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „skutečnost, že zákonodárce do zákona výslovně nezakotvil nutnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nepovažuje Nejvyšší správní soud za náhodnou. Nastavení podmínek pro zrušení trvalého pobytu dle daného ustanovení je totiž takové povahy, že nutně nevyžaduje korektiv v podobě zkoumání přiměřenosti dle § 174a zákona o pobytu cizinců. [...] Zákonodárce prostřednictvím § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nastavil podmínky pro povolení k trvalému pobytu tak, že k zachování platnosti daného povolení je nutno jej ve stanoveném rozsahu využívat. Jde o legitimní požadavek, k němuž mohl zákonodárce sáhnout. S ohledem na délku 12 měsíců nepřetržité nepřítomnosti, značně široké území v podobě území členských států Evropské unie, vůči němuž je nepřítomnost posuzována, a korektivu v podobě závažných důvodů pro nepřítomnost na tomto území lze konstatovat, že podmínky pro zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců nejsou pojaty natolik přísně, aby bylo nutné je doplňovat o zkoumání přiměřenosti dle § 174a daného zákona. [...] Zcela jistě se mohl zákonodárce rozhodnout do zákona vložit požadavek na zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí dle § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců do soukromého a rodinného života. K tomuto kroku však u daného ustanovení nepřistoupil. Zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí dle zmíněného ustanovení do soukromého a rodinného není nezbytné ani z hlediska čl. 8 odst. 1 Úmluvy“.
28. V rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29, publ. pod č. 1270/2018 Sb. NSS, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud výše uvedené závěry doplnil, když konstatoval, že „skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztráct ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy“.

29. Podmínky § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců jsou nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života a současně k porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), kterou je Česká republika vázána – takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené znamená, že pokud cizinec v řízení o zrušení svého povolení k trvalému pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, či nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016-53, www.nssoud.cz).
30. Dále je nutno upozornit na čl. 3 Úmluvy o právech dítěte, dle něhož by při jakékoli činnosti orgánů veřejné moci, která se týká dětí, měl primárním hlediskem být nejlepší zájem dítěte. Tuto zásadu převzal do judikatury k čl. 8 Úmluvy Evropský soud pro lidská práva (např. rozsudek velkého senátu ze dne 6. 7. 2010, *Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku*, stížnost č. 41615/07, § 135). Zásada nejlepšího zájmu dítěte jistě neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy. Rozpor s čl. 8 Úmluvy nastane především za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí neobsahují dostatečně individuální posouzení protichůdných zájmů včetně nejlepšího zájmu dítěte tak, aby mezi nimi bylo možné dosáhnout spravedlivé rovnováhy (viz např. rozsudek ESLP ze dne 8. 11. 2016, *El Ghatet proti Švýcarsku*, stížnost č. 56971/10, zejména § 46-47 a prejudikatura tam citovaná).
31. Rodiče žalobce v řízení uváděli, že zrušení jeho pobytového oprávnění může zasáhnout do jeho osobního a rodinného života tím způsobem, že jinak by si jej – až se vyléčí – chtěli vzít zpět do České republiky, aby mohl být s rodiči a od září 2017 zde chodit do školy. Správní orgány se v důsledku těchto námitek a nezletilosti žalobce ve svých rozhodnutích správně zabývaly tím, zda v důsledku rozhodnutí nedojde k porušení práv vyplývajících z Úmluvy o právech dítěte. Vyhodnotily přitom, že nikoli, neboť již jen proto, že **účastník žil v době rozhodování na rozdíl od rodičů v domovském státě** na základě jejich dobrovolného rozhodnutí, nemůže dojít k oddělení rodičů od dětí proti jejich vůli. Žalobce v domovském státě pobýval dlouhodobě, navštěvoval zde školu a žil rodinným životem. Soud proto konstatuje, že správní orgány posoudily situaci žalobce prizmatem Úmluvy o právech dítěte a čl. 8 Úmluvy a dospěly k řádně odůvodněnému závěru, podle kterého nedojde k jejich porušení. S uvedenou argumentací se soud ztotožňuje a dále pak doplňuje, že uvedené je důsledkem svobodného rozhodnutí rodičů, kteří ponechali žalobce po takto velmi dlouhou dobu v péči širší rodiny, kdy jej vyjma dvou návštěv matky po celou dobu ani nenavštívili. Za takovéto situace tedy nelze nyní dodatečně argumentovat zásahem do rodinného života účastníka a nepřiměřeností dopadů napadeného rozhodnutí. A to zejména pak za situace, kdy žalobce na území v době rozhodování nežil, nedojde tak k odtržení žalobce od rodičů proti jejich vůli a žalobcův případný návrat do České republiky byl nejistý (čímž se jeho situace liší například od věci rozhodované Nejvyšším správním soudem v nedávné době v rozsudku ze dne 12. 12. 2019, č. j. 10 Azs 310/2019 - Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

32, publ. pod č. 10596/2019 Sb. NSS, www.nssoud.cz), zatímco ve Vietnamu měl zajištěno dostatečné zázemí, včetně školní docházky, a péči členů své rodiny, na což byl po značnou část svého života zvyklý.

32. Soud tedy i tuto námitku vyhodnotil jako nedůvodnou, neboť správní orgány se otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí v potřebném rozsahu řádně zabývaly a přezkoumatelným způsobem své závěry odůvodnily.
33. K námitce žalobce, podle které je zrušení platnosti povolení trvalého pobytu a následné opětovné vydání na základě žádosti na zastupitelském úřadu v rozporu se zásadou procesní ekonomie, soud opakovaně zdůrazňuje, že správní orgán I. stupně je povinen z moci úřední zahájit řízení o zrušení trvalého pobytu, zjistí-li naplnění podmínek obsažených v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně tudíž nemá možnost správního uvážení, zda řízení zahájí, či nikoliv. V projednávané věci tedy není pro zahájení řízení rozhodné, zda žalobce v budoucnu opět požádá o vydání povolení k trvalému pobytu, rozhodné je pouze to, že žalobce po dobu delší než 12 měsíců pobýval nepřetržitě mimo území států Evropské unie. Bylo pak na žalobci, aby po zahájení řízení o zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu tvrdil relevantní závažné důvody, pro které nemohl pobývat na území států Evropské unie, což však, jak je shora uvedeno, nesplnil. Soud dále poznamenává, že žalobci nic nebránilo, aby i při docházce na základní školu ve Vietnamu po nějakou, byť krátkou, dobu v průběhu 12 měsíců pobýval na území států Evropské unie (tedy nikoliv nutně jen na území České republiky), a tím zabránil naplnění podmínky pro zrušení trvalého pobytu stanovené v § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Poukaz na složitosti spojené se systémem Visa point, který již byl navíc zrušen, se nedotýká předmětu tohoto řízení. Tyto námitky jsou tedy zcela nedůvodné.
34. Žalobu soud vyhodnotil v mezích žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem dne 7. července 2020

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)